

بناام خدا

دانشگاه علوم پزشکی تبریز
دانشکده پرستاری و مامایی
طرح دوره بالینی کارآموزی بهداشت خانواده
(Clinical course plan)

مدرس / مدرسین: دکتر مینا حسین زاده- دکتر لیلا شیخ نژاد- آقای امیرمحمد دهوری- اساتید مدعو

پیش نیاز یا واحد همزمان: -

تعداد واحد: ۲ نوع واحد: بالینی مقطع: کارشناسی

تعداد جلسات یا تعداد روزهای حضور در بخش: ۱۶ روز

طول دوره: یک ترم

تاریخ شروع و پایان دوره:

زمان برگزاری جلسات در هفته (یا ساعات حضور در بخش): سه روز اول هفته، بازه اول روزهای شنبه و یکشنبه و بازه دوم روزهای شنبه تا دوشنبه

مکان برگزاری جلسات حضوری: مراکز سلامت الهیه، استاد جعفری، شهید منعم‌پور، بنی شفیع و مرکز پیشگیری هاری

شرح دوره:

توانمند سازی دانشجویان کارشناسی ترم ۵ پرستاری جهت ارائه مراقبتهای اولیه بهداشتی به گروه های هدف تعریف شده در سامانه یکپارچه بهداشت (سیب)

هدف کلی: هدف کلی این دوره کارآموزی کمک به دانشجویان جهت کسب توانایی ها و مهارتهای عملی لازم برای بکارگیری مبانی پرستاری سلامت جامعه بر اساس فرآیند پرستاری در برخورد با مسائل و مشکلات بهداشتی فرد، خانواده و جامعه می باشد. پس از پایان این دوره دانشجو قادر خواهد بود نیازهای بهداشتی فرد و خانواده را در تمام مراحل تکاملی آن برطرف کند.

اهداف ویژه: در پایان دوره از فراگیر انتظار می رود قادر باشد.

حیطه شناختی

- ۱- اصول پایش رشد در کودکان زیر ۸ سال را بیان کند.
- ۲- وضعیت رشد کودک را قضاوت نموده و آموزش های لازم با توجه به وضعیت رشد ارائه نماید.
- ۳- مکمل های مورد نیاز برای کودکان زیر ۸ سال و زمان شروع و پایان هر یک را توضیح دهد.
- ۴- اصول شیردهی صحیح به مادر را بیان نمایند.
- ۵- معیارهای کفایت شیرمادر را توضیح دهند.
- ۶- انواع روش های تنظیم خانواده و نحوه مصرف هر یک را توضیح دهند.
- ۷- مراقبت های مورد نیاز برای مادران باردار را متناسب با هفته بارداری شرح دهند.
- ۸- هشدارهای دوران بارداری و موارد نیازمند ارجاع را توضیح دهند.
- ۹- برنامه ایمن سازی کشوری و نحوه تزریق و دوز هر یک از واکسن ها را توضیح دهند.
- ۱۰- مراقبت های لازم بعد از تزریق هر واکسن را شرح دهند.
- ۱۱- مراقبت های دوران سالمندی و میانسالی را توضیح دهند.
- ۱۲- مراقبت های دوران نوجوانی و جوانی را شرح دهند.
- ۱۳- اهمیت، راه های انتقال، علائم و عوارض بیماری هاری را شرح دهد.
- ۱۴- اقدامات درمان پیشگیری هاری، طبق آخرین دستورالعمل کشوری را بیان کند.
- ۱۵- انواع پسماندها و منابع تولید آنها را شرح دهند.
- ۱۶- نحوه مدیریت پسماندهای بیمارستانی و شهری را شرح دهند.
- ۱۷- انواع آلاینده های آب و راهکارهای سالم سازی آب مصرفی را توضیح دهند.
- ۱۸- انواع آلاینده های موجود در فاضلاب و روش های تصفیه آن را شرح دهند.
- ۱۹- بهداشت مواد غذایی، آلاینده های بیولوژیکی و مسمومیت های ناشی از آن را توضیح دهند.
- ۲۰- آلودگی هوا و راهکارهای مدیریت آن را شرح دهند.

حیطه عملکردی:

۱. فراگیر بتواند از فنون ارتباطی مناسب و توأم با احترام در برخورد با مددجویان استفاده کند.
۲. فراگیر به اصول و دستورالعمل های برنامه کنترل رشد کودکان زیر ۸ سال تسلط داشته و آنها را به طور صحیح بر اساس فرآیند پرستاری به کار ببرد.

۳. فراگیر بتواند آموزش های مورد نیاز در هر یک از حوزه های پایش رشد کودک را به والدین کودک آموزش دهد.
۴. به روش های تنظیم خانواده تسلط داشته و با توجه به شرایط مددجو وسیله مناسب را پیشنهاد نماید.
۵. آموزش های لازم را در خصوص هر یک از وسایل پیشگیری با تسلط ارائه نماید.
۶. به برنامه و دستورالعمل های مراقبت از مادران باردار مسلط بوده و آنها را در عمل به طور صحیح بر اساس فرآیند پرستاری به کار بندد.
۷. آموزش های لازم را در خصوص علائم خطر و مراقبت از خود را با توجه به سن حاملگی با تسلط ارائه نماید.
۸. موضوعات تعیین شده در خصوص آموزش به مددجویان را با تسلط و در سطح عموم جامعه به گروه هدف تعیین شده آموزش دهد.
۹. اصول ذکر شده در غربالگری های روتین در مراکز سلامت را با تسلط به کار بندد.
۱۰. به برنامه و راهنمای ایمن سازی تسلط داشته و با توجه به شرایط مددجو آن را به طور صحیح بر اساس فرآیند پرستاری انجام دهد.
۱۱. عوارض واکسن های مختلف را بیان نموده و آموزش های مرتبط را به والدین ارائه کند.
۱۲. آموزش های ضروری مرتبط با بیماری هاری را به موارد حیوان گزیده را شرح دهد.
۱۳. به اقدامات درمان پیشگیری هاری، طبق آخرین دستورالعمل کشوری تسلط داشته و بتواند آن را به طور موثر به کار گیرد.
۱۴. با همکاری واحد بهداشت محیط، آلاینده های بیولوژیکی را به نحو صحیح شناسایی و کنترل نماید.
۱۵. آموزش های لازم را در خصوص کنترل آلاینده های آب و هوا و مدیریت پسماندها ارائه نماید.

حیطه عاطفی

- ۱- با همکاران به نحو شایسته ارتباط برقرار کند.
- ۲- با مراجعین به نحو شایسته ارتباط برقرار کند.
- ۳- با همکلاسی های خود به نحو شایسته ارتباط برقرار کند.

شیوه ارائه آموزش

بحث گروهی، پرسش و پاسخ، روش نمایش، ارائه کنفرانس توسط دانشجو

A. حیطه شناختی:

اهداف آموزشی	کلاس	راند	مورنینگ	کنفرانس	بحث گروهی
اصول پایش رشد در کودکان زیر ۸ سال را بیان کند.				*	*
وضعیت رشد کودک را قضاوت نموده و آموزش های لازم با توجه به وضعیت رشد ارائه نماید		*			*
مکمل های مورد نیاز برای کودکان زیر ۸ سال و زمان شروع و پایان هر یک را توضیح دهد.		*			*
اصول شیردهی صحیح به مادر را بیان نمایند.				*	*
معیارهای کفایت شیرمادر را توضیح دهند.		*		*	

*	*			انواع روش های تنظیم خانواده و نحوه مصرف هر یک را توضیح دهند.
	*		*	مراقبت های مورد نیاز برای مادران باردار را متناسب با هفته بارداری شرح دهند.
	*		*	هشدارهای دوران بارداری و موارد نیازمند ارجاع را توضیح دهند.
*	*			برنامه ایمن سازی کشوری و نحوه تزریق و دوز هر یک از واکسن ها را توضیح دهند.
*			*	مراقبت های لازم بعد از تزریق هر واکسن را شرح دهند.
*			*	اقدامات درمان پیشگیری هاری، طبق آخرین دستورالعمل کشوری را بیان کند.
	*		*	با همکاری واحد بهداشت محیط، آلاینده های بیولوژیکی را به نحو صحیح شناسایی و کنترل نماید.
	*		*	آموزش های لازم را در خصوص کنترل آلاینده های آب و هوا و مدیریت پسماندها ارائه نماید.

B. حیطة عملکردی:

اهداف آموزشی	اسکیل لب	انجام زیر نظر استاد	انجام مستقل
کنترل رشد کودکان زیر ۸ سال		*	*
ارائه آموزش های مورد نیاز در هر یک از حوزه های پایش رشد کودک		*	*
مشاوره تنظیم خانواده		*	
آموزش های لازم را در خصوص هر یک از وسایل پیشگیری		*	
برنامه و دستورالعمل های مراقبت از مادران باردار		*	*
آموزش به مددجویان را با تسلط و در سطح عموم جامعه		*	*
انجام واکسیناسیون کودکان		*	*

اهداف آموزشی	اسکیل لب	انجام زیر نظر استاد	انجام مستقل
انجام واکسیناسیون بالغین		*	
ارائه آموزش های مناسب بعد از تزریق واکسن		*	*
آموزش شیردهی به مادران		*	*
ارائه مراقبت های دوران میانسالی		*	
ارائه مراقبت های دوران سالمندی		*	*
ارائه مراقبت های دوران نوجوانی و جوانی		*	*
مشارکت فعال در انجام روشهای غربالگری		*	
انجام واکسیناسیون هاری و تزریق سرم ضد هاری		*	
شناسایی و کنترل آلاینده های بیولوژیکی		*	
آموزش در خصوص کنترل آلاینده های آب و هوا و مدیریت پسماندها		*	

C. حیطه عاطفی:

اهداف آموزشی	حین آموزش	حین فعالیت در بالین	جلسات بحث گروهی
با همکاران به نحو شایسته ارتباط برقرار کند.	*	*	*
با مراجعین به نحو شایسته ارتباط برقرار کند.	*	*	*

*	*	*	با همکلاسی های خود به نحو شایسته ارتباط برقرار کند.
---	---	---	---

استاد مربوطه	محل آموزش	رئوس مطالب
اساتید گروه	مراکز بهداشت الهیه و استاد جعفری	ارائه‌ی آموزش بهداشت فرد، خانواده، جامعه
اساتید گروه و اساتید مدعو	مراکز بهداشت الهیه، استاد جعفری و صفا	انجام واکسیناسیون کودکان و بالغین
اساتید گروه	مراکز بهداشت الهیه و استاد جعفری	انجام تست های غربالگری بیماریها
اساتید گروه	مراکز بهداشت الهیه و استاد جعفری	ارائه‌ی مراقبتهای کودک سالم و مادر باردار
اساتید مدعو	واحد بهداشت محیط مرکز سلامت شهید مطهری	ارائه اصول بهداشت محیط و بهداشت حرفه ای
اساتید مدعو	مرکز مبارزه با هاری	انجام واکسیناسیون هاری و تزریق سرم ضد هاری

شیوه ارزیابی دانشجو

رعایت اصول اخلاقی-حرفه ای : ۳ نمره

مهارت های تخصصی: ۱۲ نمره

مشارکت در بحث گروهی=۳ نمره

آزمون پایانی=۲ نمره

امتحان پایان دوره، لاگ بوک، آسکی، پورتفولیو و ....

موضوع	لاگ بوک	DOPS	میزان مشارکت	کیفیت ارائه	بارم از نمره کل
مشارکت در بحث گروهی مرتبط با عناوین اعلام شده توسط اساتید و ارائه کنفرانس			■	■	۳ نمره
انجام فعالیتهای عملی محول شده و ثبت در لاگ بوک الکترونیکی	■	■			۱۰ نمره
ارائه گزارش کتبی از اجرای فرآیند پرستاری در خانواده های آسیب پذیر			■	■	۲ نمره
حضور منظم ، رعایت dress code، برقراری ارتباط موثر با اساتید، کارکنان و مددجویان		■	■	■	۳ نمره
اخذ آزمون پایان دوره				■	۲ نمره
جمع کل					۲۰

حداقل نمره قبولی برای این درس: ۱۲

تعداد ساعات مجاز غیبت موجه (با موافقت استاد) برای این واحد درسی: مجاز نمی باشد.

منابع آموزشی

کتاب پرستاری سلامت جامعه (سلامت جامعه، سلامت فرد و خانواده، بهداشت محیط)، تالیف دکتر اسحق ایلدرآبادی

برنامه و راهنمای ایمن سازی، مصوب کمیته کشوری ایمن سازی، ۱۴۰۳

بوکلت پایش رشد کودک سالم (ویژه غیرپزشک)، سال ۱۴۰۰

دستورالعمل برنامه های سلامت مادران، تالیف وزارت بهداشت

دستورالعمل روش های تنظیم خانواده، تالیف وزارت بهداشت

منابع آموزشی برای مطالعه بیشتر

پرستاری سلامت جامعه / فرد و خانواده / محیط، تالیف فائزه صحبایی و مریم امجدی

فرصت های یادگیری

اطلاعات تماس

مدرس / مدرسین دوره (تلفن ، ایمیل و ....):

دکتر مینا حسین زاده، ایمیل m.hosseinzadeh63@gmail.com

دکتر لیلا شیخ نژاد، ایمیل sheikhnejhad@yahoo.com

آقای امیرمحمد دهوری amirmohammaddahouri61@gmail.com

کارشناس آموزشی (تلفن ، ایمیل و ....):

خانم شهناز واحد، شماره تماس: ۳۴۷۷۷۳۷۹ داخلی ۲۱۲

امضای مسئول دفتر توسعه آموزش:

امضای مدیر گروه:

امضای مسئول درس:

دکتر مینا حسین زاده
مقر گروه بهداشت جامعه
دانشگاه پرستاری و مامائی

دکتر مینا حسین زاده
مقر گروه بهداشت جامعه
دانشگاه پرستاری و مامائی